NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT (EÜ) nr 24/2006,

18. september 2006,

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu … soovitus 2006/…/EÜ alaealiste ja inimväärikuse kaitse ning vastulause esitamise õiguse kohta seoses Euroopa audiovisuaalsete ja *online*-teabe teenuste sektori konkurentsivõimega

(2006/C 295 E/02)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 157,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

võttes arvesse regioonide komitee arvamust,

toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras ([2])

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liidu põhiõiguste harta ([3]) (edaspidi "harta") artikkel 1 deklareerib, et inimväärikus on puutumatu ja seda tuleb austada ja kaitsta. Harta artikkel 24 sätestab, et lapsel on õigus heaoluks vajalikule kaitsele ja hoolitsusele ning kõikides lapsega seotud toimingutes, mida teevad avalik-õiguslikud asutused või eraõiguslikud institutsioonid, tuleb esikohale seada lapse huvid.

(2) Oma poliitilise tegevuse raames peab Euroopa Liit püüdma ära hoida mistahes vormis inimväärikuse austamise põhimõtte rikkumisi.

(3) Liidu tasandil tuleb kehtestada õiguslikud meetmed, mis tagaksid alaealiste kehalise, vaimse ja moraalse arengu kaitse seoses kõigi audiovisuaal- ja teabeteenuste sisuga, võttes tarvitusele abinõusid ebaseaduslike materjalide leviku tõkestamiseks ja alaealiste juurdepääsu takistamiseks täiskasvanutele mõeldud programmidele ja teenustele.

(4) Uute teabe- ja kommunikatsioonivahendite järjekindla arengu tõttu on ülimalt vajalik, et ühendus tagaks kodanike huvide täieliku ja nõuetekohase kaitse nimetatud valdkonnas, tagades ühelt poolt teabeteenuste vaba edastamise ja osutamise ja teiselt poolt selle, et teabe sisu on seaduslik, austab inimväärikuse põhimõtet ega kahjusta alaealiste üldist arengut.

(5) Ühendus on juba võtnud audiovisuaalsete ja teabeteenuste alaseid meetmeid, et luua vajalikud tingimused telesaadete ja muude teabeteenuste vabaks liikumiseks, austades vaba konkurentsi põhimõtet ning sõna- ja infovabadust, kuid ühendus peaks tegutsema otsustavamalt asjakohaste meetmete võtmisel tarbijate kaitsmiseks diskrimineerimise õhutamise eest soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel ning sellise diskrimineerimise ärahoidmiseks. Selline tegevus peaks arvesse võtma ühelt poolt üksikisiku õiguste kaitse põhimõtet ja teiselt poolt sõnavabaduse põhimõtet, eriti seoses liikmesriikide kohustusega määratleda kooskõlas oma siseriikliku õiguse ja väärtushinnangutega vaenu õhutamise või diskrimineerimise mõiste.

(6) Nõukogu 24. septembri 1998. aasta soovitus 98/560/EÜ Euroopa audiovisuaal- ja teabeteenuste sektori konkurentsivõime suurendamise kohta riiklike raamistike edendamise teel, mille eesmärk on saavutada võrreldav ja tõhus alaealiste ja inimväärikuse kaitse ([4]), on esimene ühenduse õigusakt, mille 5. põhjenduses käsitletakse alaealiste ja inimväärikuse kaitse küsimusi seoses avalikkusele kättesaadavaks tehtud audiovisuaal- ja teabeteenustega nende edastusvahendist olenemata. Nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiivi 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta ([5]) artiklis 22 ("piirideta televisiooni direktiiv") on alaealiste ja inimväärikuse kaitse küsimust teleringhäälingu kontekstis juba konkreetselt käsitletud.

([1]) ELT C 221, 8.9.2005, lk 87.

([2]) Euroopa Parlamendi 7. septembri 2005. aasta arvamus (ELT C 193 E, 17.8.2006, lk 217), nõukogu 18. september 2006 ühine seisukoht ja Euroopa Parlamendi … seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

([3]) EÜT C 364, 18.12.2000, lk 1.

([4]) ELT L 270, 7.10.1998, lk 48.

([5]) ELT L 298, 17.10.1989, lk 23. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 97/36/EÜ (EÜT L 202, 30.7.1997, lk 60).

(7) Tehakse ettepanek, et nõukogu ja komisjon pööraksid erilist tähelepanu käesoleva soovituse kohaldamisele uute partnerluslepingute või uute koostööprogrammide läbivaatamisel, nende üle läbirääkimiste pidamisel või nende sõlmimisel kolmandate riikidega, pidades silmas audiovisuaalse ainese loojate ja levitajate ning Interneti-ühenduse pakkujate globaalset iseloomu.

(8) Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid otsusega nr 276/1999/EÜ [1] vastu ühenduse mitmeaastase tegevuskava Interneti kasutamise turvalisemaks muutmise kohta ülemaailmsetes võrkudes leiduva ebaseadusliku ja kahjuliku materjali vastu võitlemise teel ("turvalisema Interneti tegevuskava").

(9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1151/2003/EÜ [2] pikendati turvalisema Interneti tegevuskava kahe aasta võrra ning muudeti selle reguleerimisala, et hõlmata meetmeid teabevahetuse ja kooskõlastamise edendamiseks asjaomaste osapooltega siseriiklikul tasandil ning erisätteid läbirääkijariikidele.

(10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul [3] täpsustab mõningaid õiguslikke printsiipe ja ühtlustab teatavaid aspekte, et võimaldada infoühiskonna teenustel täielikult ära kasutada siseturu põhimõtteid. Mitmed direktiivi 2000/31/EÜ sätted on olulised samuti alaealiste ja inimväärikuse kaitse seisukohalt, eriti artikli 16 lõike 1 punkt e, mille kohaselt liikmesriigid ja komisjon toetavad tegevusjuhendite koostamist alaealiste ja inimväärikuse kaitseks.

(11) Uutest tehnoloogiatest ja massiteabevahendite uuendustest tingitud muutuva meediamaastiku tõttu tuleb õpetada lastele nagu ka lapsevanematele, õpetajatele ja koolitajatele audiovisuaalsete ja *online*-teabe teenuste tõhusat kasutamist.

(12) Üldiselt on audiovisuaalsektori eneseregulatsioon osutunud tõhusaks lisameetmeks, kuid sellest ei piisa alaealiste kaitsmiseks kahjuliku sisuga teabe eest. Sõnavabadusel ja kodanikuõiguste austamisel põhinev Euroopa audiovisuaalvaldkonna areng peaks toetuma pidevale riiklike ja Euroopa seadusandjate, reguleerivate asutuste, tööstusettevõtete, ühenduste, kodanike ja tsiviilühiskonna dialoogile.

(13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 1997. aasta direktiivi 97/36/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta [4], käsitlevas avalikus arutelus tehti ettepanek, et meediakirjaoskuse suhtes võetavate meetmete kohaldamise vajadus kuuluks soovituse 98/560/EÜ teemade hulka.

(14) Komisjon toetab koostööd ning kogemuste ja parimate tavade vahetamist olemasolevate audiovisuaalse materjali, olenemata edastusvahendist, hindamise ja klassifitseerimisega tegelevate eneseregulatsiooni ja kaasregulatsiooni organite vahel, et võimaldada kõigil kasutajatel, kuid eriti lapsevanematel, õpetajatel ja koolitajatel, audiovisuaalsete ja *online*-teabe teenuste ebaseaduslikust sisust teada anda ning nende sisu hinnata, sealhulgas ka seaduslikku sisu, mis võib kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset või moraalset arengut.

(15) Direktiivi 97/36/EÜ käsitlevas avalikus arutelus tehtud ettepaneku kohaselt tuleks vastulause esitamise õigust või samaväärseid õiguskaitsevahendeid kohaldada *online*-meedia suhtes, võttes arvesse asjaomase massiteabevahendi ja teenuse iseärasusi.

(16) Nõukogu 5. oktoobri 1995. aasta resolutsioon naiste ja meeste kujutamise kohta reklaamis ja meedias [5] kutsub liikmesriike ja komisjoni üles võtma asjakohaseid meetmeid, et edendada mitmekesise ja tegelikkusele vastava kuvandi vahendamist naiste ja meeste oskustest ja võimalustest ühiskonnas.

(17) Esitades ettepanekut nõukogu direktiiviks meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega, märkis komisjon, et sugude kujutamine meedias ja reklaamis toob esile olulise meeste ja naiste väärikuse kaitsmisega seotud küsimuse, kuid jõudis järeldusele, et teisi põhiõigusi, sealhulgas massiteabevahendite vabadust ja mitmekesisust silmas pidades ei oleks sobiv neid küsimusi kõnealuses ettepanekus käsitleda, kuid neid tuleks arvesse võtta ja vajaduse korral rakendada asjakohaseid meetmeid.

---

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. jaanuari 1999. aasta otsus 276/1999/EÜ, millega võetakse vastu ühenduse mitmeaastane tegevuskava Interneti kasutamise turvaliseks muutmise kohta ülemaailmsetes võrkudes leiduva ebaseadusliku ja kahjuliku materjali vastu võitlemise teel (EÜT L 33, 6.2.1999, lk 1). Otsust on viimati muudetud otsusega 787/2004/EÜ (ELT L 138, 30.4.2004, lk 12).

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. juuni 2003. aasta otsust nr 1151/2003/EÜ, millega muudetakse otsust nr 276/1999/EÜ, millega võetakse vastu ühenduse mitmeaastane tegevuskava Interneti kasutamise turvaliseks muutmise kohta ülemaailmsetes võrkudes leiduva ebaseadusliku ja kahjuliku materjali vastu võitlemise teel (ELT L 162, 1.7.2003, lk 1).

[3] ELT L 178, 17.7.2000, lk 1.

[4] ELT L 202, 30.7.1997, lk 60.

[5] EÜT C 296, 10.11.1995, lk 15.

(18) Tuleks julgustada liikmesriigi tasandil audiovisuaalteenuste ja *online*-teabe teenuste sektorit loobuma massiteabevahendites ja kõikides reklaamides, sh uute reklaamitehnikate puhul, igasugusest diskrimineerimisest soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel ning sellega võitlema, rikkumata samas sõna- ja ajakirjandusvabadust.

(19) Käesolev soovitus võtab arvesse tehnoloogilist arengut ja täiendab soovitust 98/560/EÜ. Tehnoloogia valdkonnas toimunud arengu tõttu kuuluvad selle kohaldamisalasse audiovisuaalteenused ja *online*-teabe teenused, mis on üldsusele kättesaadavaks tehtud elektrooniliste tava- või mobiilsidevõrkude kaudu.

(20) Käesolev soovitus ei takista liikmesriike mitte ühelgi juhul kohaldamast sõnavabaduse suhtes oma põhiseaduse sätteid ega teisi siseriiklike õigusnorme või tavasid,

SOOVITAVAD JÄRGMIST:

I. Liikmesriikidel audiovisuaal- ja *online*-teabe teenuste haru arengu edendamiseks võtta vajalikud meetmed, et kaitsta alaealisi ja inimväärikust kõikide audiovisuaal- ja *online*-teabe teenuste puhul:

1. kaaludes *online*-meediaga seotud vastulause esitamise õiguse või samaväärsete õiguskaitsevahendite suhtes rakendatavate meetmete võtmist riiklikus õiguses või praktikas, võttes nõuetekohaselt arvesse riiklikke ja põhiseaduslikke õigusnorme, ilma et see piiraks selle õiguse kasutamise viisi kohandamist vastavalt iga meediavormi iseärasustele;

2. edendades tehnoloogiliste arengute kasutuselevõtu hoogustamiseks lisaks olemasolevatele õiguslikele ja muudele ringhäälinguteenuseid käsitlevatele meetmetele ja nendega kooskõlas ning tihedas koostöös asjaomaste osapooltega:

   a) meetmeid, mis võimaldaks alaealistel vastutustundlikult kasutada audiovisuaalseid ja *online*-teabe teenuseid, eelkõige tõstes lapsevanemate, õpetajate ja koolitajate teadlikkust uute teenuste kaudu avanevatest võimalustest ning vahenditest, mis võimaldavad nende ohutut kasutamist alaealiste poolt, eriti meediakirjaoskuse või meediahariduse programmide abil ja näiteks jätkuõppeks õppetöö raames;

   b) meetmeid soodustamaks seal, kus see on kohane ja vajalik, kvaliteetmaterjalide ja -teenuste identifitseerimist ja kättesaadavust alaealiste jaoks, kaasa arvatud juurdepääsu võimaldamise abil haridusasutustes ja avalikes kohtades;

   c) meetmeid teavitamaks kodanikke rohkem Interneti võimalustest.

   Meediakirjaoskuse suhtes võetavaid võimalikke meetmeid on kirjeldatud II lisas;

3. edendades spetsialistide, vahendajate ja kasutajate vastutustundlikku suhtumist uutesse massiteabevahenditesse, nagu Internet:

   a) kutsudes audiovisuaal- ja *online*-teabe teenuste haru üles sõna- või ajakirjandusvabadust rikkumata vältima diskrimineerimist soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse orientatsiooni alusel kõikide audiovisuaal- ja *online*-teabe teenuste puhul ning võitlema sellise diskrimineerimise vastu;

   b) kutsudes neid üles olema valvsad ja teatama veebilehtedest, mida peetakse ebaseaduslikuks, ilma et see piiraks direktiivi 2000/31/EÜ kohaldamist;

   c) koostades tegevusjuhendi koostöös erialaspetsialistide ja reguleerivate asutustega riiklikul ja ühenduse tasandil;

4. edendades meetmeid kõigi alaealistele kahjulike ebaseaduslike veebitegevuste vastu võitlemiseks ning Interneti palju turvalisemaks meediavormiks muutmiseks; kaaluda tuleks muu hulgas järgmisi meetmeid:

   a) võtta kasutusele teenuseosutajate kvaliteedimärk, et kasutajad saaksid hõlpsalt tuvastada, kas vastav teenuseosutaja on kohustunud järgima teatavat käitumiskoodeksit;

   b) võtta kasutusele sobivad kanalid Internetis ebaseaduslikest ja/või kahtlastest tegevustest teatamiseks.

II. Audiovisuaalsete ja *online*-teabe teenuste sektoril ning teistel asjaomastel osapooltel:

1. töötada alaealiste heaks välja positiivsed meetmed, sealhulgas algatused laiema juurdepääsu hõlbustamiseks audiovisuaalsetele ja *online*-teabe teenustele, vältides potentsiaalselt kahjulikku infosisu, näiteks filtreerimissüsteemide abil. Need meetmed võiks hõlmata ka ühtlustamist liikmesriikide reguleerivate, eneseregulatsiooni ja kaasregulatsiooni organite vahelise koostöö kaudu ning parimate tavade vahetamise teel sellistes küsimustes, nagu ühiste, kirjeldavate sümbolite või vanusekategooriat märkivate hoiatussõnumite süsteem ja/või seda, milline sisuaspekt põhjustas teatud vanusepiirangu seadmise ning mis aitaks kasutajatel hinnata audiovisuaal- ja online-teabe teenuste sisu. Seda saaks teha näiteks III lisas kirjeldatud meetmete abil;

2. uurida võimalust luua filtrid, mille abil saaks takistada inimväärikust alandava teabe levikut Internetis;

3. töötada välja meetmed Internetis levitatava materjali sisupõhise märgistamise süsteemide kasutamise suurendamiseks;

4. kaaluda tõhusaid meetmeid, et vältida audiovisuaalsete ja *online*-teabe teenuste sektoris diskrimineerimist soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel ja sellise diskrimineerimise vastu võidelda ning edendada mitmekesise ja tegelikkusele vastava kuvandi vahendamist meeste ja naiste oskustest ja võimalustest ühiskonnas.

MÄRGIVAD, ET KOMISJON:

1. Kavatseb seoses Interneti turvalist kasutamist ja uute sidustehnoloogiate edendamist soodustava mitmeaastase (2005–2008) ühenduse programmiga toetada kõikidele Euroopa kodanikele suunatud teavitamismeetmeid, kasutades kõiki massiteabevahendeid, et teavitada avalikkust Interneti eelistest ja võimalikest ohtudest, Interneti vastutustundlikust ja turvalisest kasutamisest, kaebuste esitamise võimalustest ja vanemliku kontrolli rakendamisest. Korraldada võiks erinevatele sihtrühmadele, näiteks koolidele, lastevanemate ühendustele ja kasutajatele suunatud kampaaniaid;

2. kavatseb uurida võimalust võtta kasutusele üleeuroopaline tasuta telefoninumber või laiendada olemasolevat teenust, et aidata Interneti-kasutajaid, suunates neid olemasolevate kaebuste esitamise kohtade ja teabeallikate juurde ning andes lastevanematele teavet filtreerimistarkvara tõhususest;

3. kavatseb uurida võimalust toetada üldise teise astme domeeninime registreerimist, mis oleks reserveeritud kontrollitud lehekülgede jaoks, mis kohustuvad kaitsma alaealisi ja nende õigusi, nagu näiteks .KID.eu;

4. jätkab konstruktiivset ja pidevat dialoogi sisu esitavate organisatsioonidega, tarbijaühingutega ja kõikide asjaomaste osapooltega;

5. kavatseb soodustada ja toetada eneseregulatsiooni organite võrgustike loomist ning nendevahelist kogemuste vahetamist, et hinnata käitumiskoodeksite tõhusust ja eneseregulatsioonil põhinevaid lähenemisviise eesmärgiga tagada alaealiste kaitse võimalikult kõrged standardid;

6. kavatseb esitada liikmesriikide esitatud teabe põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesolevas soovituses ette nähtud meetmete rakendamise ja tõhususe kohta ning vajaduse korral käesolevat soovitust muuta.

…, …

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
eesistuja	*eesistuja*
…	…

I LISA

SOOVITUSLIKUD SUUNISED RIIKLIKUL TASANDIL MEETMETE RAKENDAMISEKS SISERIIKLIKUS ÕIGUSES VÕI PRAKTIKAS, ET TAGADA VASTUVÄITE ESITAMISE ÕIGUS *ONLINE*-MEEDIA PUHUL

Eesmärk: võtta liikmesriikide siseriiklikus õiguses või praktikas meetmed, et tagada vastulause esitamise õigus või samaväärsed õiguskaitsevahendid *online*-meedia puhul, võttes nõuetekohaselt arvesse siseriiklikke ja põhiseaduslikke õigusnorme, ilma et see piiraks selle õiguse kasutamise viisi kohandamist vastavalt iga meediavormi iseärasustele.

Termin "meedia" hõlmab kõiki suhtlusvahendeid, mida kasutatakse redigeeritud teabe edastamiseks avalikkusele Interneti kaudu, näiteks ajalehed, ajakirjad, raadio, televisioon ja Internetipõhised uudisteagentuurid.

Ilma et see piiraks liikmesriikide muude tsiviil-, haldus- või kriminaalõiguslike sätete kohaldamist, peab vastulause esitamise õigus või võrdväärne õiguskaitsevahend olema kodakondsusest olenemata igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kelle õigustatud huve on eelkõige, kuid mitte üksnes maine või hea nime osas kahjustatud mõnes väljaandes või saates esitatud faktiväidetega. Liikmesriigid peavad tagama, et vastulause esitamise õiguse või samaväärsete õiguskaitsevahendite tegelikku kasutamist ei takistataks põhjendamatute tingimuste kehtestamisega.

Vastulause esitamise õigust või võrdväärseid õiguskaitsevahendeid tuleks kohaldada liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva *online*-meedia suhtes.

Liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, mis on vajalikud vastulause esitamise õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite kehtestamiseks, ja määrama kindlaks nende kasutamise korra. Eelkõige peavad nad tagama piisava ajavahemiku ja et kehtestatud korra kohaselt saaksid nimetatud õigust või samaväärseid õiguskaitsevahendeid nõuetekohaselt kasutada nii füüsilised kui juriidilised isikud, kes elavad või asuvad teistes liikmesriikides.

Vastulause esitamise õiguse saab tagada mitte ainult õigusaktidega, vaid ka kaasregulatsiooni või eneseregulatsiooni meetmetega.

Vastulause esitamise õigus on eriti sobiv abinõu *online*-keskkonnas, sest see võimaldab vaidlustatud teabele kohe reageerida ja mõjutatud isikute vastuseid on tehniliselt lihtne lisada. Sellele vaatamata peaks vastuse esitama mõistliku aja jooksul pärast taotluse põhjendamist ning ajal ja viisil, mis sobib väljaandele või saatele, millele taotlus viitab.

Tuleks ette näha kord, mille alusel saaks vastulause esitamise õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite kasutamist käsitlevate vaidlustega pöörduda kohtu või sarnase sõltumatu organi poole.

Vastulause esitamise õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite kasutamise taotluse võib tagasi lükata, kui taotluse esitajal ei ole sellise vastulause avaldamise suhtes õigustatud huvi, kui sellega kaasneks karistatav tegu, kui sellega võetaks teabe pakkuja tsiviilvastutusele või kui see on vastuolus kõlblusnormidega.

Vastulause esitamise õigus ei piira muid õiguskaitsevahendeid, mida saavad kasutada isikud, kelle väärikust, au, mainet või eraelu puutumatust on massiteabevahendid kahjustanud.

II LISA

Meediakirjaoskuse suhtes võetavate võimalike meetmete näited:

a) Õpetajate ja koolitajate täiendõpe koostöös lastekaitseliitudega, mis käsitleb Interneti kasutamist õppetöös, et säilitada teadlikkust Interneti võimalikest ohtudest, eelkõige seoses jututubade ja foorumitega;

b) spetsiaalse Internetikoolituse korraldamine lastele juba väga noores eas, kusjuures osal koolitusest võiksid viibida ka vanemad;

c) kooli õppekavva kuuluv terviklik õpe ja meediakirjaoskuse programmid, et jagada teavet Interneti vastutustundlikust kasutamisest;

d) kodanikele suunatud riiklike kampaaniate korraldamine, hõlmates kõik massiteabevahendid, et jagada teavet Interneti vastutustundlikust kasutamisest;

e) infolehtede levitamine Interneti võimalike ohtude kohta ("Turvaline Interneti kasutamine", "Soovimatute meilide filtreerimine") ja selliste vihjetelefonide kasutuselevõtmine, kuhu saaks esitada teateid ja kaebusi ohtlike või ebaseaduslike veebilehtede kohta;

f) sobivad meetmed vihjetelefonide kasutuselevõtmiseks või nende toimimise parandamiseks, et kaebuste esitamine oleks kergem ja et oleks võimalik teatada kahjulikust või ebaseaduslikust sisust.

III LISA

Näited võimalikest meetmetest, mida asjaomased sektorid ja pooled rakendavad alaealiste kaitseks:

a) anda kasutajale Interneti-ühenduse pakkujaga lepingu sõlmimisel süstemaatiliselt tõhus ja kergestikasutatav filtreerimistarkvara, mida on võimalik ajakohastada;

b) spetsiaalselt lastele mõeldud Interneti-ühenduse pakkumine, millega on kaasas automaatne filtreerimistarkvara, mida haldavad Interneti-ühenduse pakkuja ja mobiilsideoperaator;

c) kehtestada meetmeid, millega stimuleeritakse veebilehtede pidevalt ajakohastatava kirjelduse kättesaadavaks tegemist, mis võimaldab veebilehti liigitada ja nende sisu hinnata;

d) selliste bännerite paigutamine otsingumootoritesse, mis juhivad tähelepanu kättesaadavale teabele Interneti vastutustundlikku kasutamise kohta ning vihjetelefonide kohta.

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon esitas 30. aprillil 2004 Euroopa Parlamendile ja nõukogule EÜ asutamislepingu artiklil 157 põhineva soovituse ettepaneku alaealiste kaitse ning vastulause esitamise õiguse kohta seoses audiovisuaal- ja teabeteenuste sektori konkurentsivõimega.

2. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esitas oma arvamuse 9. veebruaril 2005.

3. Euroopa Parlament esitas oma arvamuse esimesel lugemisel 7. septembril 2005.

4. Komisjon esitas muudetud ettepaneku 20. jaanuaril 2006.

5. Nõukogu võttis 18. septemberil 2006 vastu ühise seisukoha vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 251 lõikele 2.

II. EESMÄRK

Kõnealune ettepanek järgneb nõukogu 24. septembri 1998. aasta soovitusele 98/560/EÜ ([1]), mis on alaealiste kaitset ja inimväärikuse kaitset seoses audivisuaal- ja teabeteenustega käsitlev esimene ELi tasandil vastu võetud õigusakt.

Kavandatud soovituses kutsutakse liikmesriike, tööstuse esindajaid, huvitatud isikuid ja komisjoni kaitsma alaealisi ja austama inimväärikust nii ringhäälingusektoris kui Internetis. Tehakse ettepanek, et liikmesriigid kaaluksid vastulause esitamise õigust seoses *online*-meediat käsitlevate meetmete lisamisega. Soovituse eelnõus käsitletakse järgmisi küsimusi:

— meediakirjaoskus;

— audivisuaaltööde hindamine ja klassifikatsioon;

— sugupoolte kujutamine meedias ja reklaamis;

— vastulause esitamise õigus.

III. ÜHISE SEISUKOHA ANALÜÜS

1. Üldised märkused

Nõukogu ühine seisukoht säilitab komisjoni esialgse ettepaneku põhielemendid. Nõukogu tehtud peamiste muudatuste eesmärgiks on veelgi täpsustada soovituse kohaldamisala. Nõukogu on seega täpsustanud, et soovitusega hõlmatakse pigem "audiovisuaalsed ja *online*-teabe teenused" kui "audiovisuaal- ja teabeteenused", ning selles eristatakse vastulause esitamise õiguse kohaldamisala, mis kehtib *online* meedia suhtes, soovituse selle osa laiemast kohaldamisalast, milles käsitletakse alaealiste kaitset.

2. Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Nõukogu püüdis ühises seisukohas arvestada Euroopa Parlamendi tõstatatud küsimuste ja prioriteetidega ning nõustus enamikuga parlamendi muudatusettepanekutest.

Samuti nagu komisjon oma muudetud ettepanekus kiitis nõukogu täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt heaks muudatusettepanekud 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 33, 35, 36, 37 ja 38.

Nõukogu soovib teha järgmised märkused muudatuste kohta, mille puhul tema seisukoht veidi erineb komisjoni muudetud ettepanekust.

([1]) EÜT L 270, 7.10.1998, lk 48.

Muudatusettepanekute 23 ja 29 puhul on nõukogu järginud komisjoni valitud lähenemisviisi, st mõned osad vastavatest muudatusettepanekutest võeti arvesse lisades näidetena võimalikest meetmetest, mis tuleb võtta soovituse eesmärkide saavutamiseks. Nõukogu lisas siiski soovituse teksti taas mõned Euroopa Parlamendi poolt oluliseks peetud elemendid, et veelgi seisukohti parlamendiga ühtlustada.

Samuti, kuna nõukogu püüab vältida koormava aruandluskohustuse lisamist teksti, oli tal võimalik nõustuda muudatusettepanekute 35 ja 36 üldise ideega, et vastata parlamendi murele seoses järelmeetmete tagamisega.

Nõukogu ei saanud nõustuda muudatusettepaneku 37 selle osaga, milles vastulause esitamise õigust käsitlevas jaos on mõiste "soovituslikud suunised" asendatud mõistega "minimaalsed põhimõtted", kuna seda mõistet peeti soovituse kontekstis ülemääraseks.

Muudatusettepaneku 26 viimase taande osas oli nõukogu arvamusel, et eelistatav on mitte keskenduda üksnes ühtse vihjeliini rajamisele, kui kavandatakse võimalusi Internetis toimuvast ebaseaduslikust või kahtlasest tegevusest teatamiseks, ning on säilitanud palju avatuma sõnastuse.

Nõukogu järgis komisjoni muudetud ettepanekus võetud suunda ning ei lisanud oma ühisesse seisukohta muudatusettepanekuid 3, 5, 13, 27, 32 ja 34.

IV. **JÄRELDUS**

Nõukogu leiab, et tervikuna on tema ühine seisukoht täielikult kooskõlas komisjoni muudetud ettepaneku eesmärkidega. Nõukogu leiab samuti, et ta on võtnud nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi eesmärke, mida viimane oma komisjoni ettepaneku suhtes tehtud muudatusettepanekutega taotleb, ning loodab, et lähitulevikus saavutatakse kokkulepe Euroopa Parlamendiga, mis võimaldaks soovituse kiiresti vastu võtta.